

Pràctiques internes

Guia de treball

Febrer de 2019

Índex

L'assignatura de Pràctiques en el Màster en Educació i TIC (e-learning)	3
1. Presentació	3
2. Finalitat i competències	4
3. Sistema d'avaluació general, penalitzacions i motius de suspens	8
Pràctiques internes	10
1. Presentació	10
2. Metodologia	11
3. Materials i recursos	14
4. Pla de treball	15
5. Temporització de l'assignatura	22
6. Avaluació de l'assignatura	23
Annex 1. Estil i aspectes formals de la memòria del projecte de Pràctiques	24

L'assignatura de Pràctiques en el Màster en Educació i TIC (e-learning)

1. Presentació

Les Pràctiques del màster universitari d'Educació i TIC (MUETIC) consisteixen en una assignatura optativa de 6 crèdits ECTS desenvolupada en relació amb un context de pràctica professional. Aquesta assignatura es concreta en dues modalitats diferents: a) Pràctiques externes: realitzades en el marc d'un centre de pràctiques (empresa, institució i organització) real, amb el qual serà necessari signar un conveni de cooperació educativa; i b) Pràctiques Internes: realitzades a partir d'un escenari professional extret de la realitat i vehiculat per un cas pràctic.

En ambdues modalitats de Pràctiques, els estudiants han de posar en joc les competències professionals bàsiques, específiques i transversals pròpies de l'àmbit de l'educació intervinguda per TIC, i aquelles relacionades amb l'especialització cursada en el màster:

- Direcció i gestió
- Disseny Tecnopedagògic
- Docència en Línia

L'assignatura representa per tant una oportunitat perquè l'estudiant posi en pràctica els coneixements adquirits al llarg del màster en relació amb un entorn real de caràcter institucional, empresarial o acadèmic i per tant professional.

En la modalitat de Pràctiques Externes això s'articula a través de la proposta i desenvolupament individual d'un projecte formatiu contextualitzat en una institució, organització o entitat que, o bé es dediqui a l'educació, o bé ofereixi possibilitats de desenvolupar un projecte educatiu o formatiu amb suport de tecnologies digitals. En la modalitat de Pràctiques Internes es presenten situacions dins de l'entorn virtual de la UOC que permeten el plantejament d'aquest tipus de projectes, utilitzant recursos didàctics específics desenvolupats per a tal fi en forma de casos pràctics.

La finalitat d'aquesta guia és proposar unes pautes generals i un marc de treball que ajudi tant als docents com als estudiants a desenvolupar ambdues assignatures amb el major aprofitament possible durant el període acadèmic establert.

A continuació, es presenten alguns aspectes generals de les Pràctiques, seguits dels aspectes més específics de l'assignatura de Pràctiques Externes.

2. Finalitat i competències

Les Pràctiques tenen un paper integrador al programa, amb l'objectiu de contextualitzar els aprenentatges teòrics i pràctics adquirits en els diferents mòduls i assignatures i així projectar-los en l'entorn professional. Per tant, no aporten competències específiques noves als estudiants, sinó que més aviat permeten demostrar i consolidar les competències que s'han treballat en les assignatures anteriors.

Una altra particularitat és la importància que adquireixen les competències transversals. Així doncs, els estudiants han de posar en joc les seves habilitats comunicatives, la seva capacitat de lideratge, d'iniciativa i la seva creativitat a l'hora de resoldre problemes reals, la redacció de documentació en un registre professional i acadèmic de manera completa i comprensible, la comunicació i presentació d'informació en formats digitals per a audiències diverses, etc.

L'objectiu general pot ser **planificar, dissenyar, desenvolupar, implementar o avaluar un projecte educatiu d'e-learning o basat en l'ús de les TIC** des d'una perspectiva aplicada. Per dur a terme aquest treball, l'estudiant haurà de posar en joc les competències professionals transversals i específiques, pròpies de l'àmbit de l'e-learning així com de l'especialització escollida, segons presentem a continuació.

Competències transversals

- Comunicar de manera efectiva mitjançant la tecnologia en un context d'aprenentatge en línia.
- Treballar en equip i interdisciplinàriament amb suport de les tecnologies.
- Desenvolupar habilitats de treball autònom en un context intervingut principalment per la tecnologia.
- Organitzar, planificar i dur a terme un projecte professional o d'investigació usant les TIC.

Competències específiques

- Dirigir propostes d'ensenyament i aprenentatge en línia, tenint en compte els factors de l'entorn de l'organització i la gestió del canvi organitzatiu.
- Gestionar i administrar els processos operatius vinculats a l'ensenyament i l'aprenentatge en línia.
- Gestionar projectes educatius basats en l'ús de les TIC, coordinant equips interdisciplinaris i a l'equip docent, així com els aspectes tecnològics, financers i pressupostaris relacionats.
- Avaluar els processos organitzatius, la planificació de l'aprenentatge i els resultats acadèmics orientant-se a garantir l'execució d'un sistema de garantia de la qualitat de l'oferta educativa.
- Desenvolupar dissenys tecnopedagògics de programes, cursos i assignatures per a entorns digitals d'ensenyament i aprenentatge.
- Planificar escenaris d'ensenyament i aprenentatge basats en les TIC para diferents contextos i diferents nivells i necessitats educatives.
- Aplicar estratègies i metodologies instruccionals, basades en l'ús de les TIC, que permetin el disseny i implementació d'activitats d'aprenentatge i d'avaluació en línia innovadores.
- Dissenyar materials educatius i formatius digitals en múltiples mitjans i formats.
- Planificar i implementar estratègies de dinamització de comunitats virtuals i treball col·laboratiu en entorns digitals.
- Definir models educatius que incorporin les TIC i dissenys tecnopedagògics per a diferents necessitats i contextos de manera fonamentada i des del coneixement teòric disciplinari.

A continuació, es descriuen les competències pròpies de les tres especialitzacions d'aquest màster. S'entén que l'estudiant desenvoluparà preferentment les que facin referència a l'especialització cursada i en la qual se situa el seu projecte.

Especialització de Direcció i gestió de l'E-learning.

- Identificar de manera argumentada els principals factors que intervenen en la presa de decisions en relació amb el desenvolupament de projectes educatiu-formatius d'e-learning .
- Aplicar les diferents eines tecnològiques que poden usar-se per al disseny d'entorns i materials d'aprenentatge, ja sigui en contextos presencials, semipresencials o no presencials.
- Aplicar els factors vinculats als usos intensius de TIC que transformen els processos docents, les programacions de continguts i les

pràctiques formatives, així com la planificació docent, els processos d'aprenentatge, el treball col·laboratiu i els processos formatius d'ensenyament i aprenentatge, ja sigui en contextos presencials, semipresencials o no presencials.

- Dirigir propostes formatives d'e-learning tenint en compte els factors de l'entorn de l'organització i la gestió del canvi organitzatiu.
- Gestionar i administrar els processos operatius vinculats a l'e-learning .
- Dissenyar, desenvolupar i avaluar propostes formatives globals en *e-learning*.
- Implementar polítiques de qualitat en *e-learning*.
- Dissenyar i gestionar els factors i processos de màrqueting i comunicació vinculats a un projecte d'e-learning .
- Gestionar un equip interdisciplinari de projecte, equip docent, aspectes tecnològics, financers i pressupostaris vinculats a un projecte d'e-learning .
- Identificar indicadors de qualitat i progrés d'accions educatives amb suport de les TIC.

Especialització de Disseny Tecnopedagògic

- Identificar de manera argumentada els principals factors que intervenen en la presa de decisions en relació amb el desenvolupament de dissenys instruccionals o tecnopedagògic.
- Aplicar les diferents eines tecnològiques que poden usar-se per al disseny d'entorns i materials d'aprenentatge, ja sigui en contextos presencials, semipresencials o no presencials.
- Aplicar els factors vinculats a usos intensius de TIC que transformen els processos docents, les programacions de continguts i les pràctiques formatives, així com la planificació docent, els processos d'aprenentatge, el treball col·laboratiu i els processos formatius d'ensenyament i aprenentatge, ja sigui en contextos presencials, semipresencials o no presencials.
- Desenvolupar dissenys instruccionals i tecnològics per a contextos i entorns educatius virtuals d'ensenyament i aprenentatge.
- Conceptualitzar materials educatius i formatius digitals hipermèdia.

- Analitzar, dissenyar, desenvolupar, implementar i avaluar propostes formatives globals basades en l'ús les TIC (*e-learning*).
- Desenvolupar estratègies instruccional, activitats formatives i intervencions docents avaluativas d'e-learning .
- Coordinar els processos de disseny instruccional i tecnològic de sistemes formatius telemàtics, de creació d'entorns educatius virtuals i d'elaboració de materials formatius hipermèdia.
- Identificar indicadors de qualitat i progrés d'accions educatives i recursos educatius amb suport de les TIC.

Especialització de Docència en Línia

- Desenvolupar les tasques pròpies de les fases de diagnòstic i planificació en el transcurs d'un projecte professional en el marc d'una institució educativa o una organització.
- Analitzar les necessitats d'una institució educativa o d'una organització, especialment en el plànol metodològic, per afavorir la integració de les TIC en els seus processos formatius.
- Identificar les transformacions que la integració de les TIC en processos formatius implica en l'estructura, organització i funcionament d'una institució educativa o una organització i en les tasques i rols de les persones implicades en aquests processos.
- Establir estratègies d'exploració de documentació i d'altres fonts d'informació amb l'objectiu d'adquirir coneixement d'un àmbit professional concret.
- Establir programes i escenaris formatius de docència basada en les TIC.
- Desenvolupar les tasques i establir les estratègies apropiades durant la fase de desenvolupament i avaluació en el transcurs d'un projecte professional en el marc d'una institució educativa.
- Aplicar les estratègies apropiades per coordinar la implementació i el desenvolupament de programes i processos formatius amb les TIC dins d'una institució educativa o una organització.

- Assessorar en aspectes metodològics (disseny, desenvolupament i avaluació) a docents implicats en programes formatius que integrin les TIC en el marc d'una institució educativa o una organització.
- Dissenyar o assessorar en el disseny de recursos o metodologies adequats per utilitzar o implementar en processos formatius amb TIC en el marc d'un programa o institució concreta.
- Adquirir i mostrar les actituds i habilitats socials necessàries amb l'objectiu de treballar en equip i coordinadament amb altres persones, en el marc d'una determinada institució educativa o una organització durant el desenvolupament d'un projecte professional.

3. Sistema d'avaluació general, penalitzacions i motius de suspens

Tal com s'explica en els apartats d'avaluació corresponents de cada modalitat de l'assignatura, en ambdues se segueix un procés de lliurament d'activitats d'avaluació contínua, lligades al desenvolupament de les diferents fases de treball plantejades. Finalment, en cadascuna es realitza un càlcul ponderat a partir de les qualificacions emeses en cada fase o activitat per obtenir la nota final de l'assignatura.

Els **terminis de lliurament** per a les diferents activitats d'ambdues assignatures, publicats en aquesta guia i en el calendari de l'aula, han de ser respectats per garantir un desenvolupament i seguiment del treball correctes.

És necessari planificar el treball perquè, com a mínim, es realitzi un lliurament dins del termini establert per a la fase corresponent; a més, cada fase haurà de ser validada pel professor/a col·laborador abans de poder-se validar la fase següent. Aquests terminis podran flexibilitzar-se i modificar-se, sempre que s'avisí al professor/a col·laborador amb el temps pertinent i es puguin justificar els motius del retard. De no ser així i si aquesta situació es manté en el temps, es podrà considerar una penalització en la qualificació final, o fins i tot la no superació de l'assignatura.

La Normativa acadèmica de la UOC disposa que el procés d'avaluació es fonamenta en el treball personal de l'estudiant i pressuposa l'autenticitat de l'autoria i l'originalitat dels exercicis fets. La falta d'originalitat en l'autoria o el mal ús de les condicions en què es fa l'avaluació de l'assignatura és una infracció que pot tenir conseqüències acadèmiques greus.

Des del programa d'Educació i TIC treballem per prevenir i evitar la pràctica fraudulenta de la còpia i del plagi de dues maneres:

1. Informant als estudiants sobre la correcta citació de les fonts i sobre el que pot considerar-se plagi i còpia. L'enllaç següent conté documentació per identificar situacions de plagi i com evitar-ho:

<http://biblioteca.uoc.edu/es/recursos/como-evitar-el-plagio>.

2. Si la conducta es detecta comporta conseqüències en la qualificació de l'estudiant en l'assignatura i per tant en la seva expedient acadèmic. No és considerat argument vàlid l'adduir desconèixer el plagi ni tampoc el reclamar que el professor/a faig advertit o corregit la falta abans de prendre mesures. El fet queda registrat en l'expedient de l'estudiant i la reincidència es considera un agreujant. [La Normativa acadèmica de la UOC aplicable als estudis universitaris EEES](#) (art. 102) regeix les sancions acadèmiques aplicables en aquests casos. Al seu torn, la [Normativa de drets i deures de la UOC](#) (capítols II i III) estableix que "la còpia, el plagi o l'intent d'obtenir un millor resultat acadèmic usant qualsevol mitjà il·lícit" és una conducta tipificada com a falta greu o molt greu. **La UOC compta amb un sistema digital de detecció de plagi que contrasta els treballs presentats en la vigent edició i anteriors edicions de l'assignatura, així com també amb un ampli sistema de recerca en bases de dades acadèmiques i Internet.**

L'estudiant serà qualificat amb un suspens (D/2) en l'assignatura si es detecta falta d'originalitat en l'autoria d'alguna de les fases del treball en l'assignatura de Pràctiques o de TFM, sigui perquè ha utilitzat material o dispositius no autoritzats, sigui perquè ha copiat textualment d'internet, o ha copiat contingut de PAC, de materials didàctics, de manuals o d'articles sense la citació corresponent, etc.

D'altra banda, aquesta conducta pot donar lloc a la incoació d'un procediment disciplinari i a l'aplicació, si escau, de la sanció que correspongui.

Pràctiques internes

1. Presentació

L'assignatura de Pràctiques internes té per objectiu que els estudiants desenvolupin i apliquin part de les competències pròpies del perfil professional del programa en un context concret vehiculat per un cas pràctic. En aquest sentit, no es tracta únicament de fer una pràctica professional, sinó de generar una oportunitat d'aprenentatge completa, integradora i única que difícilment podria donar-se en una assignatura convencional.

En aquesta assignatura de 6 crèdits ECTS l'estudiant posarà en pràctica els coneixements adquirits durant el màster en una situació d'aplicació específica. Concretament es basa en l'elaboració individual d'un **projecte d'aplicació professional** que doni resposta a una necessitat o problemàtica específica contextualitzada en una institució, organització o entitat, que es presentarà i desenvoluparà íntegrament en l'entorn virtual de la UOC, mitjançant un material específic en forma de narració o cas pràctic.

En primer lloc, és important compartir la visió de què entenem per projecte d'aplicació en el context d'aquest programa. Un projecte reuneix, de manera estructurada, un conjunt de tasques relacionades amb un objectiu definit susceptible de ser aconseguit en un temps determinat i amb uns recursos concrets. En el nostre cas, el projecte està vinculat a l'àmbit **de l'educació i la formació intervingudes per TIC**, per la qual cosa es basa principalment en un conjunt d'accions i processos vinculats a l'ensenyament i l'aprenentatge mitjançant l'ús de tecnologies digitals, que el seu objectiu és generar, distribuir i avaluar el coneixement a partir de la interacció entre docents i educadors i entre discentos i aprenents, en el si d'un centre educatiu, organització o empresa.

El concepte d'aplicació fa referència a l'acció o intervenció en una institució o organització. En aquest sentit, l'assignatura de Pràctiques proporciona el context en el qual arrelar, dissenyar i desenvolupar el projecte.

És condició imprescindible per poder parlar de projecte d'aplicació l'anàlisi exhaustiva de les necessitats de l'organització o institució educativa sobre la qual es farà el treball, per la qual cosa és imprescindible l'accés a informació específica d'aquest tipus. Aquesta informació es proporcionarà amb el cas pràctic escollit, que presentarà exhaustivament el context d'aplicació, així com la situació problemàtica o necessitat que es planteja en est i que l'estudiant haurà de resoldre mitjançant la seva proposta.

El contingut específic de l'assignatura dependrà del cas escollit, de l'itinerari d'especialització que l'estudiant hagi triat, així com de la proposta concreta desenvolupada per l'estudiant, ja que cada projecte podrà donar lloc a un producte o resultat diferent.

A continuació, es presenta una llista de diferents tipologies de projectes que poden dur-se a terme, sempre guardant coherència amb el plantejament del cas pràctic triat i l'especialització cursada:

- Un estudi de viabilitat d'un projecte d'innovació educativa.
- El disseny de metodologies i estratègies docents amb l'ús de les TIC.
- Un pla de formació de professorat en l'ús de les TIC.
- El disseny, implementació i avaluació d'innovacions o millores d'un curs o procés d'ensenyament-aprenentatge amb TIC.
- El redisseny d'un curs, material o seqüència d'activitats d'aprenentatge.
- L'avaluació de resultats d'aprenentatge, de qualitat d'un programa, d'actuacions docents, etc.
- Un pla estratègic per a la implantació d'un sistema d'aprenentatge o una tecnologia nova que englobi tota l'organització.

2. Metodologia

El treball es desenvoluparà individualment i amb l'orientació constant i personalitzada del professor/a de la UOC assignat. Cada cas permetrà diversos camins de resolució i, per tant, es poden derivar múltiples projectes. Així doncs, cada estudiant conduirà el seu projecte segons la selecció de criteris fonamentats, la seva creativitat, la seva capacitat de treball autònom, de resolució de problemes, de presa de decisions, etc. amb la finalitat d'oferir i desenvolupar una solució singular i original.

La metodologia general per a la construcció del projecte es basa en una adaptació del denominat **model ADDIE** (anàlisi, disseny, desenvolupament, implementació i avaluació), molt utilitzat en disseny instruccional.

La seva visió sistèmica en fases que es retro alimenten s'adapta bé a un projecte orientat a l'aplicació en entorns professionals, tant si l'objecte del projecte en si és el disseny instruccional com si no. Per garantir el correcte desenvolupament del projecte és necessari treballar a partir d'activitats parcials clarament identificades. Per aquesta raó es proposen una sèrie de fases de treball distribuïdes al llarg del semestre.

La proposta de treball en la fase de disseny i desenvolupament està inspirada en **les metodologies de disseny i prototipat àgil**. Aquest tipus de metodologies tenen dues característiques principals: modularitat i plasticitat. La modularitat es refereix a l'organització del contingut de l'objecte dissenyat en parts que es poden afegir, eliminar o modificar amb rapidesa i facilitat. La plasticitat es refereix al contingut mateix, com alguna cosa actualitzable fàcil i ràpidament, que produeix canvis que es

reflecteixen en la globalitat del sistema. Així, la proposta consisteix que els estudiants treballin simultàniament en el disseny i el prototipat de l'objecte o solució del projecte que hagin ideat. Això ha de donar lloc a diverses iteracions amb els seus corresponents lliuraments, de manera que en cadascuna d'aquestes els estudiants rebin una tornada personalitzada (*feedback*) que els permeti millorar i afinar l'objecte de disseny.

El professor/a col·laborador assignat és l'encarregat de paular cada fase a partir d'un calendari establert i compartit, així com de consensuar amb cada estudiant el tipus de projecte que es va a desenvolupar, d'acord amb l'especialització cursada i el cas pràctic en el qual es basarà. D'aquesta manera s'ajusta i es personalitza el pla de treball de cada estudiant.

Així, el professor/a col·laborador informa en el tauló de l'aula sobre les característiques de cada fase de treball, i dels canals i formats que s'utilitzaran en els lliuraments parcials i finals en cadascuna d'aquestes. A part del lliurament obligatori en cada fase de treball, es **recomana fer almenys un lliurament parcial addicional en cadascuna** per garantir la millora contínua del treball a partir de les observacions rebudes del professor/a col·laborador. Per a això és indispensable una bona planificació i un treball continuat i sostingut al llarg del semestre. **En les fases 1 i 2 és obligatori fer dos lliuraments, encara que solament la segona serà avaluable.** D'aquesta manera, **serà sempre l'últim lliurament la que rebi la qualificació corresponent en aquella fase, sempre que es faci dins del termini estipulat.**

El lliurament de l'última fase consisteix en una **memòria final del projecte** de Pràctiques internes. Es tracta d'un document de síntesi amb entitat pròpia com a producte de l'assignatura. Malgrat recollir el treball dut a terme en les diferents fases de treball proposades, **no es tracta d'una simple recopilació dels lliuraments previs, sinó que serà necessari reelaborar aquests continguts i resultats d'acord amb l'objectiu i el format propis de la memòria d'un projecte.** La memòria final ha de permetre, així mateix, presentar les evidències necessàries que constatin el treball dut a terme.

L'aula o espai de treball es comparteix amb altres estudiants i amb un **professor/a col·laborador**, el qual té la funció de dinamitzar, orientar i fer el seguiment i l'avaluació de l'assignatura. Habitualment es treballa en un aula compartida per dos grups, de manera que cada grup disposa del seu propi "Grup de Treball" com a espai de treball i comunicació, amb un professor/a assignat i es comparteix amb l'altre grup tauló i fòrum, entre altres eines de l'aula. El professor/a col·laborador assignat és el referent acadèmic, ja que aporta el coneixement expert sobre els projectes d'e-learning que es poden plantejar de les diferents especialitzacions. És, per tant, l'encarregat de motivar i orientar als participants en tots els aspectes relatius al desenvolupament del projecte: l'elecció del tema i la modalitat del projecte

d'acord amb l'especialització cursada i el cas pràctic escollit, la concreció dels objectius, l'enfocament, la metodologia i model de treball, l'estructura, l'avaluació del projecte i del producte derivat, l'elaboració de la memòria final, etc.

El professor/a col·laborador ha de fer un seguiment de cada projecte resolent dubtes i fent suggeriments específics sobre el desenvolupament de cadascuna de les fases i lliuraments. Aquesta retroalimentació del professor/a col·laborador i el procés de negociació amb l'estudiant es plasma en un conjunt d'interaccions, missatges de resposta en bústia compartida i bústia personal, comentaris en els propis documents lliurats, comentaris generals, proposta de materials complementaris i exemples, i es converteix d'aquesta manera en una guia personalitzada durant tot el procés de treball.

El professor/a col·laborador també aporta la tornada personalitzada continuada a les accions i resultats obtinguts i avalua la consecució dels objectius i les competències de l'assignatura de Pràctiques internes.

L'assignatura té al seu torn un **professor/a responsable** vinculat directament a l'adreça acadèmica del programa. Aquesta figura assumeix el disseny i la coordinació de l'assignatura i vés-la per la qualitat de tots els processos i instruments vinculats a est des del punt de vista d'expert en el camp de l'e-learning . El professor/a és també l'últim responsable de tots aquells aspectes acadèmics que es desencadenin a partir de l'engegada de les Pràctiques.

3. Materials i recursos

Com a material fonamental de l'assignatura, els estudiants tenen a la seva disposició aquesta guia. D'altra banda, hauran de triar un cas pràctic entre les opcions disponibles.

- a. *Cap a una escola del segle XXI.*
- b. *Editorial Teide: recursos d'aprenentatge i treball per projectes.*
- c. Construcció personal del cas a partir d'un context real.

Les dues primeres opcions es presenten en forma de material de l'assignatura accessible a l'aula. Cadascuna d'elles proposa un escenari de treball diferent extret de la realitat i que es correspon amb les diferents

especialitzacions cursades en el màster. La tercera opció permet a l'estudiant proposar una problemàtica específica extreta de la realitat i a partir d'ella construir el cas pràctic amb el qual va a treballar.

Els casos pràctics presenten exhaustivament un context (empresa, centre educatiu, entitat, etc.) i una situació determinats, els quals plantegen una necessitat o problema, al mateix temps que descriuen una sèrie de factors i condicionants que afecten a la situació presentada. Per donar resposta a això, l'estudiant haurà d'elaborar una proposta de projecte per dissenyar i desenvolupar una solució. Haurà de justificar totes les decisions preses al llarg del procés seguint una sèrie de fases: elaboració de la proposta, disseny i desenvolupament de la solució, avaluació i elaboració de la memòria final del projecte.

L'estructura dels casos pràctics proposats des de l'assignatura pot variar, però sempre contindrà els apartats fonamentals següents:

- a. Presentació i justificació del cas
- b. Informació de context del cas
- c. Escenaris de treball, qüestions clau i informació rellevant per resoldre el cas
- d. Glossari
- e. Bibliografia i recursos complementaris
- f. Annexos

Si l'estudiant escull la tercera opció de treball, és a dir, construir ell mateix el cas a partir d'un context real, haurà de proporcionar la informació necessària sobre la situació real abordada, amb la finalitat de justificar totes les seves decisions. És a dir, al llarg de les fases de treball, l'estudiant haurà de presentar la informació sobre el context de referència real i la situació o escenari de treball concret, necessària per proporcionar un marc de comprensió de la proposta desenvolupada. Com a part del treball que ha de dur a terme, recopilarà a més recursos i documentació complementaris, d'acord amb les necessitats de cada cas i de cada proposta específica.

D'altra banda, les aules estaran dotades de recursos, fonts bibliogràfiques i bases de dades pròpies de l'àrea d'Educació i TIC (*e-learning*), així com de recursos relacionats amb la metodologia i el desenvolupament de projectes. A més, tenint en compte que l'assignatura de Pràctiques posa en joc els aprenentatges adquirits al llarg del màster, es recomana als estudiants considerar i tenir presents els materials i recursos d'aprenentatge utilitzats en les assignatures prèvies.

Cada estudiant disposa, a l'aula, d'un espai per gestionar la documentació generada en les diferents fases de treball. D'aquesta manera, cada estudiant elabora una espècie de portafoli. Es tracta de recopilar tot el material que

servirà per elaborar la memòria final del projecte, amb les diferents versions del treball, els documents i instruments utilitzats, etc. Aquest portafoli també serà útil per compartir els avanços amb el professor/a col·laborador.

Finalment, el REC, o Registre d'Avaluació contínua, és l'espai a través del com l'estudiant realitza els lliuraments de treball de cada fase i també el sistema a través del com el professor/a retorna el feedback qualitatiu a l'estudiant i informa de la qualificació rebuda en cada fase.

4. Pla de treball

El pla de treball en l'assignatura de Pràctiques Internes es concreta en les fases següents:

FASE
FASE 0 Lectura de la documentació i comprensió del cas
FASE 1 Justificació de la proposta i enfocament del projecte
FASE 2 Disseny i prototipat
FASE 3 Avaluació per parells
FASE 4 Redacció de la memòria del projecte

A continuació, es descriu amb detall cada fase de treball, així com els productes que han de lliurar-se o els resultats d'aprenentatge associats.

La Fase 0 no és avaluable, encara que implica la lectura i familiarització amb la documentació de l'assignatura (Guia de treball i cas pràctic seleccionat –si correspon-). Aquest pas preliminar és de summa importància per tenir clar l'itinerari a seguir per cadascun atenent a les fases generals i als casos particulars en els quals realitzar les pràctiques. És indispensable situar el context de treball i aprofundir sobre la proposta pedagògica que es planteja.

Per a això, el professor/a proposarà l'ús d'un instrument concret, com un qüestionari o llista de control, que permetrà aprofundir en el coneixement i comprensió del cas (casos A i B) o de bé construir el cas (Cas C).

FASE 1. Justificació de la proposta i enfocament del projecte

Aquesta fase consisteix en la presentació d'una proposta de projecte i d'un pla general de treball, d'acord amb la següent estructura:

- Portada del document: títol del projecte (descriptiu de l'acció del projecte) i nom del cas pràctic escollit, autor/a, nom de l'assignatura, nom del màster, especialització cursada, nom del professor/a col·laborador, data i localitat.
- Índex.
- Introducció. Presentació de la proposta, breu descripció de la finalitat i temàtica general que es pretén abordar.
- Contextualització. Descripció del marc o escenari d'actuació específic i general (no es tracta de repetir la informació de context proporcionada pel cas sinó de reinterpretar-la i completar-la per construir un marc de referència propi de la proposta presentada). Si l'estudiant treballa sobre un cas que ell mateix ha proposat, la contextualització ha de ser prou desenvolupada com per adonar dels detalls i justificar amb coherència la proposta específica que ha decidit portar endavant.
- Anàlisi de necessitats (a partir de la informació de context i de l'escenari escollit):
 - a) necessitats relacionades amb l'acció formativa abordada (objectius /competències de formació, contingut general, perfil de destinataris, perfil de docent);
 - b) necessitats relacionades amb el desenvolupament del projecte, l'organització i administració de recursos (recursos materials, humans i econòmics). *especialment rellevant per a l'especialitat de Direcció i gestió.

Nota: en aquesta fase es poden emprar tècniques DAFO, PREN o PEST per fer una presentació sistemàtica dels resultats, en forma de punts forts i febles, oportunitats i amenaces del context i estratègies que es poden plantejar.

- Descripció del projecte a realitzar (d'acord amb les especificitats de l'escenari del cas d'estudi i l'especialització cursada en el màster).
- Justificació del projecte basada en les necessitats detectades en l'escenari del cas d'estudi escollit. Ha d'argumentar-se l'interès del projecte en el context escollit, així com el seu valor en el marc de l'organització que presenta el cas. La justificació ha d'estar fonamentada teòricament i també a partir de les dades presentades pel cas, ja sigui des del punt de vista social, acadèmic, pedagògic o organitzatiu.
- Objectius generals i específics del projecte (poden ser revisables a mesura que avanci el projecte).

- Planificació i calendari de les tasques concretes que es preveuen per a l'elaboració de les fases següents del projecte (no confondre amb el calendari de lliuraments de l'assignatura).
- Possibles limitacions del projecte i estratègies per fer-los front.
- Referències bibliogràfiques, seguint la normativa APA.

*Aquesta proposta s'enviarà a l'espai de l'aula indicat pel professor/a col·laborador, que la revisarà i validarà, la qual cosa donarà inici a la guia personalitzada del projecte amb els seus comentaris i orientacions. **En aquesta fase hauran de lliurar-se dues versions, una preliminar (no avaluable) i una definitiva, dins dels terminis que proposi el professor/a. L'extensió màxima del document lliurat serà de 10 pàgines.***

FASE 2. Disseny i Prototipat

Sobre la base dels resultats de l'anàlisi de necessitats i partint de la proposta elaborada anteriorment, es procedirà al disseny i prototipat del projecte seguint els principis de les metodologies àgils. Per a això està previst en aquesta Fase 2 un lliurament preliminar del Disseny i del Prototipat que adoni de l'avanç del projecte i de lloc a un diàleg productiu i estructurat amb el professor/a de l'assignatura. El lliurament preliminar no serà avaluable, sinó que té com a objectiu contrastar la manera de continuar a partir de les orientacions del professorat i avançar així cap a l'entregable definitiu d'aquesta Fase.

L'entregable d'aquesta Fase 2 es compon de dues parts, la proposta de Disseny i una Representació visual funcional (maqueta, prototip, diagrama, etc.) de la proposta.

El Disseny detallat de la solució proposada, a manera orientativa, haurà de contenir:

- Referents teòrics que guien la proposta de disseny (han de veure's també reflectits/aplicats en el disseny i prototipat proposats). Modalitat en la qual s'inscriu l'ús educatiu de les TIC (en línia, mixta, TIC com a suport a la formació presencial, aprenentatge mòbil, etc.).
- Disseny detallat de la solució proposada (d'acord amb les especificitats de cada especialització indicades a continuació), que inclogui una justificació de la plataforma o recursos tecnològics escollits, així com el disseny de l'entorn o eines de suport.
- Referències bibliogràfiques, seguint la normativa APA.

Per a un detall del Disseny consultar més endavant les especificitats per a cada especialització.

Prenent com a base el disseny elaborat, es farà a més una proposta concreta de desenvolupament dins del projecte. Això implicarà elaborar una representació del «producte» o «productes» tangibles que es presentaran de manera visual ressaltant funcionalitats (p. ex. una seqüència o recurs d'aprenentatge en suport digital per a l'itinerari de Disseny Tecnopedagògic o un escenari pedagògic per a l'itinerari de Docència en Línia), o ben indicant aspectes estructurals o procedurals (per exemple, un pla estratègic en el cas de l'itinerari de Direcció i gestió)

La Representació és un desenvolupament preliminar a petita escala que pot tenir diferents graus d'abstracció i fidelitat i que presenta els components i les característiques clau de

l'artefacte o sistema complet. En particular per a les especialitats de Disseny tecnopedagògic i de Docència en línia, la Representació ha de contenir:

- Continguts i funcionalitats
- Sistema de navegació i usabilitat
- Aparença, aspectes gràfics.

Aquest desenvolupament pot concretar-se en forma de:

- Maqueta: des d'una representació estàtica, en forma d'esquema estructural o amb elements visuals més realistes. *aquesta opció és més adequada per al desenvolupament d'objectes o recursos d'aprenentatge, podent-se utilitzar eines genèriques de presentació tipus PowerPoint o Prezzi, o altres més específiques com Balsamiq Mockups, o fins i tot eines professionals de disseny gràfic i edició d'imatge com Gimp, Inkscape.
- Prototip: representació operativa de l'artefacte, dotada d'interactivitat i funcionalitats bàsiques. *aquesta opció és més adequada per al desenvolupament d'un curs o seqüència didàctica, podent-se utilitzar una aplicació tipus LMS (Moodle, Edmodo, etc.) o eines 2.0 (wiki, blog, etc.)
- Diagrama: representació gràfica de processos, procediments, fluxos, dinàmiques, pla, etc., mitjançant l'ús d'eines com Gliffy. **més pertinent per als projectes de Direcció i gestió.*

El lliurament de la Representació desenvolupada consistirà en:

- Les dades d'accés al prototip (URL, usuari, contrasenya, etc.) o arxiu (PPT, Prezi, web, vídeo, blog, wiki, etc.) desenvolupats. En cas que l'accés no sigui complet o fàcil, hauran d'aportar-se evidències, per exemple, un vídeo, fotos o captures de pantalla que permetin mostrar-ho detalladament.
- Un document explicatiu que contingui una guia d'usuari, que descrigui els components de la representació, així com el seu funcionament.

*Tant el Disseny com la Representació es lliuraran al professor/a col·laborador de la UOC segons est indiqui. **En aquesta fase hauran de lliurar-se dues versions, una preliminar (no avaluable) i una definitiva, dins dels terminis que proposi el professor/a. L'extensió màxima del document lliurat serà de 20 pàgines.***

Especificitats per a cada especialització

a) Itinerari de Disseny Tecnopedagògic :

L'objectiu principal és concretar l'articulació de tots els components del disseny d'un recurs d'aprenentatge o proposta de formació amb la finalitat de donar resposta a una finalitat o necessitat concreta. Caldrà elaborar un disseny complet i detallat que contingui:

1. Disseny complet de la proposta, que inclogui (en l'ordre que millor s'adapti al disseny proposat):

- Objectius i competències que es volen aconseguir en cada unitat/activitat
- Seqüenciació del contingut en unitats/mòduls
- Metodologia d'aprenentatge
- Activitats d'aprenentatge i temporització

- Recursos d'aprenentatge
 - Disseny de l'avaluació dels aprenentatges:
 - o Tipus (de procés o final) i procediment
 - o Criteris i indicadors d'assoliment
 - o Activitats i recursos d'avaluació
- Ponderacions o pes de cada activitat evaluativa2. Disseny de l'entorn tecnològic:
- Justificació de la selecció de l'ajust/plataforma d'aprenentatge
 - Espai i eines d'interacció/comunicació per a l'aprenentatge
 - Sistemes d'atenció i suport a l'estudiant (problemes tècnics i de gestió)
 - Usabilitat i interfície gràfica
 - Disseny dels materials (formats, suports, elements multimèdia, etc.)

b) Itinerari de Docència en Línia

L'objectiu principal consisteix en la descripció i justificació detallada de les accions necessàries per al disseny o l'adaptació i innovació dels processos d'ensenyament i aprenentatge en el si d'una organització. Caldrà elaborar una descripció detallada del procés docent o proposta de formació que es vol desenvolupar:

1. Disseny del procés docent o proposta de formació (en l'ordre que millor s'adapti al disseny proposat):

- Objectius i competències que es volen aconseguir en cada unitat/activitat
-
- Seqüenciació del contingut en unitats/mòduls
- Metodologia d'aprenentatge i estratègies
- Activitats d'aprenentatge i temporització
- Recursos d'aprenentatge **Descripció del rol de docent i discent**
- **Disseny de la interacció: estudiant-contingut, estudiant-estudiant, estudiant-docent**
- Disseny de l'avaluació d'aprenentatges:
 - o Tipus (de procés o final) i procediment
 - o Criteris i indicadors d'assoliment
 - o Activitats i recursos d'avaluació
 - o Ponderacions o pes de cada activitat avaluativa

2. Disseny de l'entorn tecnològic:

- Eines d'interacció/comunicació per a l'aprenentatge
- Eines de treball per a l'aprenentatge
- Disseny dels materials (formats, suports), elements multimèdia

c) Itinerari de Direcció i gestió d'E-learning.

L'objectiu principal és l'elaboració d'un pla estratègic de gestió i coordinació de recursos i accions per a la implantació i l'avaluació d'una solució d'e-learning en una organització. Caldrà elaborar:

1. Disseny del pla estratègic:

- Contextualització
- Plantejament institucional (missió, visió i valors)
- Marco normatiu i justificació pedagògica

- Diagnòstic i anàlisi de necessitats
- Formulació d'objectius i línies estratègiques
- Planificació del desplegament de les línies estratègiques (no confondre amb el calendari de lliuraments de l'assignatura).
 - o fases, tasques i productes
 - o cronograma (que inclogui responsables, fites i calendari) de manera que quedi reflectida la seva viabilitat
- Mecanismes de seguiment, control i avaluació generals
- Pressupost general per grans partides: a més de preveure les especificacions generals, haurà d'explicar com s'obtindran els ingressos i justificar la viabilitat econòmica (pot ser en forma de ROI o algun altre tipus d'explicació).

2. Desenvolupament d'un prototip de producte derivat d'una de les línies estratègiques que il·lustrin processos, fluxos d'organització, etc.

FASE 3. Avaluació per parells

Aquesta fase consisteix en la valoració de la proposta de disseny i prototip realitzada per un altre company/a. Per a això s'utilitzarà un [instrument de valoració](#) creat per a tal fi i que es facilitarà a l'aula.

La finalitat d'aquest exercici consisteix a desenvolupar habilitats de judici crític i constructiu, de creativitat, d'argumentació de forma fonamentada i en definitiva, d'aprofundiment en les competències d'aquesta assignatura, a partir de l'anàlisi i contribució a altres propostes desenvolupades en el mateix àmbit.

Com a part de la valoració, hauran d'incloure's proposades de millora del disseny i del prototip, així com comentaris d'apreciació general. Haurà d'a més indicar-se de manera concreta i específica a quins elements o punts fa referència cada crítica i proposta realitzada.

*El resultat de la valoració es lliurarà al/a la professor/a col·laborador/a a través de l'aplicatiu de Registre d'Avaluació Contínua (REC), així com al company autor del treball avaluat en els terminis i seguint el procediment indicats pel professor/a. **L'extensió màxima del document lliurat serà de 6 pàgines.***

FASE 4. Redacció de la memòria del projecte

Aquesta fase consisteix a elaborar el document de la memòria final acompanyat d'un apartat destinat a presentar, explicar i justificar els canvis introduïts a partir de la segona fase.

*Cal tenir en compte que la memòria no és la simple suma del treball fet en les fases anteriors, sinó que requereix d'una reelaboració que present de manera clara i organitzada el projecte desenvolupat. **Pensi's en aquest sentit com un document a presentar a una persona amb la capacitat i autoritat suficients per valorar i decidir sobre la seva possible implementació.***

- **Portada** del document: títol del projecte (descriptiu de l'acció del projecte) i nom del cas pràctic escollit, autor/a, nom de l'assignatura, nom del màster, especialització cursada, nom del professor/a col·laborador, data i localitat.
- **Índex.**
- **Introducció.** Presentació del projecte i principals apartats.
- **Contextualització.** Descripció del marc o escenari d'actuació.
- **Justificació** de la proposta a partir de les necessitats identificades.
- **Objectius** generals i específics del projecte (no confondre amb els objectius d'aprenentatge del material didàctic)
- **Disseny.** Proposta de disseny **final**. Inclou un detall del disseny proposat en tots els seus components.
- **Representació visual funcional (maqueta, diagrama, prototip, etc.).** Prototip final revisat i coherent amb el disseny proposat. Inclou les figures i esquemes de les parts principals i d'aquells detalls considerats rellevants d'il·lustrar.
- **Conclusions.**
 - 1) Reflexió sobre la relació entre la proposta, les necessitats detectades i els objectius formulats. Presentar a més l'impacte previsible de la proposta en l'organització.
 - 2) Reflexió sobre el propi procés d'aprenentatge:

Quins coneixements i competències desenvolupades al llarg del Màster has aplicat en la realització d'aquest projecte?

Quins coneixements i competències de la teva experiència professional has aplicat en la realització del projecte?

Quins coneixements i competències desenvolupades en la realització d'aquest projecte preveus que aplicaràs en la teva vida professional?
- **Modificacions introduïdes.** Destacar i argumentar les modificacions introduïdes o descartades en el disseny i el prototipat en forma detallada. Llistar els canvis i justificar sobre la base del feedback del professor/a, a la valoració dels parells de la Fase 3 i a la pròpia reflexió. Il·lustrar on es crea convenient i introduir referències (pàgina i sub-apartat) de la secció de Disseny o Prototipat que correspongui.
- **Referències bibliogràfiques**, seguint la normativa APA.
- **Annexos**, si necessaris.

Haurà de lliurar-se en el registre d'avaluació contínua (REC) segons indiqui el professor/a

col·laborador. **El document final tindrà una extensió màxima aproximada de 35 pàgines, excloent les referències bibliogràfiques i els annexos.**

5. Temporització de l'assignatura

L'assignatura de Pràctiques internes es cursarà **entre febrer i juliol de 2019**, seguint les fases proposades a continuació.

FASE	DATES
FASE 0. Lectura de documentació i comprensió del cas	a determinar
FASE 1. Justificació de la proposta i enfocament del projecte	a determinar
FASE 2. Disseny i prototipat	a determinar
FASE 3. Avaluació per parells	a determinar
FASE 4. Redacció de la memòria del projecte	a determinar

6. Avaluació de l'assignatura

Si bé l'assignatura inclou el lliurament final d'una memòria, se seguirà un procés **de lliuraments d'activitats d'avaluació contínua lligades a una sèrie de fases de treball** d'acord amb el pla descrit anteriorment.

Concretament s'avaluaran quatre activitats o fases de treball a partir dels seus corresponents lliuraments en els terminis establerts. Encara que aquestes activitats formin part integral del projecte d'aplicació desenvolupat, és important deixar clar que no es corresponen exactament amb els apartats de la memòria del projecte, ja que la perspectiva és diferent i implica necessàriament una adaptació i reelaboració.

La **qualificació final** s'obté a partir del càlcul ponderat de cada fase segons els valors percentuals que presenta la taula següent:

FASE 1	1,5 ECTS	20 %
FASE 2	2,5 ECTS	40 %
FASE 3	1 ECTS	10 %
FASE 4	1 ECTS	30 %

El professor/a col·laborador assignat farà el seguiment i aportarà una tornada personalitzada continuada a les accions i resultats obtinguts i avaluarà la consecució dels objectius i competències proposats en l'assignatura.

Annex 1. Estil i aspectes formals de la memòria del projecte de Pràctiques

La memòria del projecte de Pràctiques ha d'entendre's com un document «professional» que pot ser destinat a un responsable en posició de decidir la seva implementació. Aquesta orientació ha de plasmar-se en l'estil del document, en el qual no s'han de fer referències acadèmiques del tipus «seguint les orientacions de la guia i del professorat...», sinó il·lustrar el procés seguit justificant la presa de decisions i les conclusions. Es tracta, doncs, de prioritzar un estil analític, objectiu, reflexiu i formal.

Per això, ha d'utilitzar-se un estil impersonal per a la redacció, evitant el jo i el nosaltres com a norma general. Per exemple: «amb aquesta acció es pretén...» en lloc de «amb aquesta acció pretenc...».

Ha de cuidar-se especialment l'ús correcte de referències bibliogràfiques en citar textualment, resumir o utilitzar conceptes basats en l'obra d'un altre autor. Si no es fa així, podrà incórrer-se en una infracció de plagi amb conseqüències greus (consulti's l'apartat corresponent). Tant les cites dins del text com les referències afegides en l'apartat de bibliografia han de seguir la normativa APA (*Publication Manual of the American Psychological Association, 6th Edition*).

S'ha de tenir especial cura en la presentació: qualitat tipogràfica, format, paper, cobertes o enquadernació, entre altres aspectes. L'autor o autora ha de conèixer a fons les normes gramaticals de la llengua en què presenta el seu informe. Cal tenir molt en compte com es construeixen les frases —principals i subordinades— i els paràgrafs, i com es connecten. També són molt importants la puntuació, l'accentuació i la concordança. No cal oblidar el tema de maneres i convencions locals i internacionals (sigles, xifres, taules, gràfics, abreviatures, diferents tipografies, cometes, punts suspensius, etc.); també han d'evitar-se els usos impropis i el llenguatge sexista.

L'annex pot definir-se com el document o conjunt de documents complementaris que depenen del contingut del treball i guarden amb est una relació estreta. Es tracta d'un document que té entitat pròpia i que aporta al lector evidències d'algun dels aspectes de l'informe gràcies a detalls que, per les pròpies característiques, queden fora del discurs narratiu. Aquestes evidències són de tipologies i estils variables, però, en qualsevol cas, s'entenen com a necessàries per completar alguna de les parts del treball i comprendre-ho en la seva complexitat. En el moment d'elaborar els annexos és important valorar si són necessaris o no; escollir el criteri de presentació i ordenació del material perquè sigui il·lustratiu i útil; crear un sistema que relacioni, de manera fàcil i intuïtiva, cadascun dels annexos amb el text de referència del projecte. Generalment, a part de constar en el sumari del

projecte, cada annex queda reflectit en el punt o apartat corresponent del redactat a partir d'una referència o en nota a peu de pàgina, on s'indica el nombre de l'annex que correspongui.